

КОЛКО Е ЧАСЪТ? НАРЪЧНИК ЗА ВРЕМЕТО

ТУЧ-
ОНУЧ

ОТ УИКИ

1

Мая Бочева - Уики
Получава Националната награда
„Константин Константинов“
за 2018 г. за принос в
книгоиздаването за деца в
категория „Илюстратор“ за
книгата си „Колко е часът?
Наръчник за времето“.

*С любов за моята малка любопитка,
която никога не прищипва Времето! :)*

Здравей, детенце! Държиш в ръцете си чуден пътеводител! С него ще полетиш върху крилете на Времето, ще се разхождаш напред-назад из света му и ще разбереш как да го увеличаваш така, че да си изкарвате чудесно. Заедно ще пригответе вкусна пица – по здравословна рецепта, разбира се, за да ти разрешат после възрастните да я изядеш. Ще разбереш, че Времето е лакомник и похапва минутите и секундите, та дори часовете, понякога доста бързо, чак да се чудиш после: къде изчезнаха? Но спокойно! Ще ги откриеш в часовника, защото този наръчник ще ти покаже как да познаваш цифрите и стрелките му, а го отговорите ще стигнеш самичко, изигравайки книгата. Точно така, този наръчник се играе – както тук, така и на сайта, където ще откриеш още много изненади:

www.tatcreative.com

Потърси там и образователната игра Who Lit the Moon? – първа по рода си българска интерактивна приказка за таблети и телефони, с две международни награди. За да ти е по-лесно да четеш, сме подбрали специален вълшебен шрифт, който се казва Adys – подходящ за деца с дислексия.

Приятно забавление в света на „Туй-Онуї“!

Цена 18 лв.

КОЛКО Е ЧАСЪТ? - НАРЪЧНИК ЗА ВРЕМЕТО ОТ УИКИ

КОЛКО Е ЧАСЪТ?

НАРЪЧНИК ЗА ВРЕМЕТО
ОТ УИКИ

Туй-Онуї

Здравей, детенце! Аз съм Часко
и ще те разведа из света на
Времето. Като ме видиш някъде,
значи има игра! Ако съм с този знак:

потърси условието в сайта:
www.tatcreative.com

Кой направи тази книжка:

Уики – Мая Бочева – автор, илюстрации и оформление

Калин М. Ненов – редактор и коректор

Издателство „ТАТ Криейтив“

Печат – „Печатница 99%“

Българска, второ издание

Всички права запазени, 2018

ISBN 978-619-7298-09-3

Наръчник за Времето

В тази чудна книга ще откриеш Кои и Какво е Времето, как трябва да се отнасяш с него, откъде да го намираш и накъде отива то.

Ще разбереш още как да познаваш часовника. Но **ВНИМАНИЕ!**

Този наръчник не дава готови отговори, а ти сам трябва да стигнеш до тях, като изиграеш игрите. Да, тази книга се играе! Носи я с теб, докато се научиш да познаваш Времето. Следи за новости и интересности в сайта!

Разходи се по страницките, открий и запиши тук:

Колко секунди има
в една минута?

Колко минути има
в един час?

Колко часа има в
едно денонощие?

В началото на тази книга има голям часовник. С моливче можеш да му нарисуваш стрелки, след като се запознаеш с тях и разбереш как работят. На сайта www.tatcreative.com потърси „Наръчник за Времето“ и намери още много игри към книгата, както и: „Любимите часове на Звездна“.

А коя е Звездна ли?

Ако още не се познаваш с нея – тя е добра вещица и се грижи за някои много важни неща в света на „Туй-Онуї“. Това е приказен свят, който живее в голяма стара книга – собственост на бабата на Любка.

И ето че стигнахме и до самата Любка, с която заедно ще се разходим в света на Времето! Ако още не се познаваш с нея, тя е малко, но много любопитно момиченце, което постоянно задава въпроси. Точно сега Любка се пита: „Колко е часът?“. Да ѝ помогнем да разбере!

Какво е Времето? Студено ли е? Или е още... рано?

Уфраххх! Времето днес е ужасно... студено!

Добро утро!

Времето е **ОТНОСИТЕЛНО**, което означава, че зависи как се **ОТНАСЯМЕ** към него.

Стана късно. Време е за сън.

Днес Времето е прекрасно!

Колко часа показва часовникът на Зайчо?

На гости на Времето

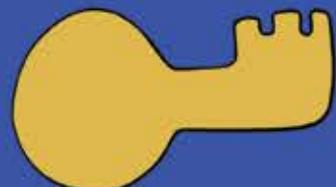
Звездна предлага на Любка да я запознае със самото Време. То може би най-точно ще отговори на нейните питанки?

Пътят за дома на Времето започва, когато завъртим ключето на ръчния будилник на Звездна. Открий хей това ключче в двора на къщата:

Тук запиши колко на брой са сребърните ключета:

+

=

Тук запиши колко на брой са **златните** ключета:

Пъхни ключето, което намери в отговора, ето тук, като събереш сбора от двата вида ключета!

Привет!
Аз съм
Времето.

Ела да те
разходя
из моя
свят!

Тежестта на Времето

Когато Времето се натрупа, то става ГОЛЯМО!
Затоа е добре от време на време да
пускаме Времето просто да минава...

Ох! Съвсем
изкуках тука!

На
свободааа!!!

Няколко гласни букви са се скрили наоколо.
Можеш ли да ги откриеш?

Същевременно Времето
не обича да го губят,
но понякога е добре
да му отпускате края!

Опитай да преброиш:
колко кестена има в
четните връзки и колко
в нечетните?

$$\text{ЧЕТНИ} + \text{НЕЧЕТНИ} = ?$$

Хей! Игвай!

Да спестим ли Време?

Когато бързат, хората минават напърно, хапват на крак, взимат си от „друго време, което е за друго нещо“. Понякога бързането е неизбежно и някак доста присъщо на възрастните. На всеки се е случвало да бърза МНОГО! Но понякога вместо да пестим Време, може просто да минем по страничния и заобиколен път, а не по магистралата. Семейството на Лубка сегиз-тогиз го прави и така открива нови, красиви и дори неочаквани неща и места, които ги няма по преките пътища. Даже се оказва, че понякога по по-дългия път стигаме по-бързо до там, закъдето сме тръгнали...

18

Ехааа!!!

Аз пък обичам да спестявам Време и да си имам за... „друг път“!

19

Но какво всъщност е Времето?

Времето примерно е периодът от сега до рождения ти ден. За да преброиш колко остава до любимия ти празник, използваш календара. Той разделя Времето на дни, месеци и години.

Олелеее!
Зави ми се свят!

Друг начин да измерим времето е, като засечем за колко се завърта планетата ни около себе си. Нали знаеш, че това завъртане причинява на Земята денонощието?

20

Времето примерно е един точно определен период, за който спагетите се сваряват идеално.

Всъщност е малко известен факт, но Времето е голям лакомник и много обича да похапва секунди, минути и часове, а после да се чудиш: къде изчезнаха?!

Ммм! Обичам
10-минутни
спагети!

хронометър*

*С него се измерва
кратко Време.

21

Мяу?

Колко часа има денонощието?

Знаеш ли, че часовникът има 12 часа?

Едно денонощие пък има:

12 + 12 часа =

Когато е 12 часа през деня, е точно по обяд, защото слънцето е най-високо в небето.

Олеле!
Колко е
високо!

Слънчев часовник

МЛЯС-МЛЯС.

Когато стрелките на часовника показват 12 часа, а навън е тъмно, значи е полунощ. Това е точно средата на Нощта. Обичаш ли шоколадова торта? Тя е любимата на Тъмния.

Какво показват стрелките на часовника?

Хората са измислили часовника, за да си разпределят времето в едно денонощие на равни отрязъци – часове и минути. За да разбираме часовника, е добре да познаваме цифрите. Виж как са подредени те, и ги запиши в кръгчетата на големия часовник в началото на книгата! А сега се запознай със стрелките! Те играят важна роля:

Аз съм Малката, но с голяма функция, защото показвам **ЧАСОВЕТЕ**

Аз съм Голямата и съм много важна, защото показвам **МИНУТИТЕ**

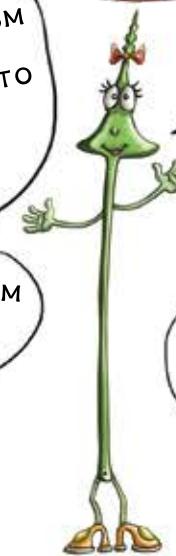

Аз пък съм лебед!

Аз съм Тънката и показвам **СЕКУНДИТЕ**

Висока, пък на токчетата!

Секундите са най-мънички

Запознай се с любимите секунди на Времето! Те са в торта за рождения ден на една минута. На минутата са ѝ нужни

точно секунди, за да стане цяла минута.

Т.е. точно резена от тази вълшебна

торта. И всеки един – от вкусен по-вкусен!

Я виж! Тортата е направена от трите основни цвята. А между тях са се образували още цветове. Кои са те?

В свободното си ВРЕМЕ Времето обича да си похапва сладичко.

Разгледай тортата! Във всеки цвят има по 10 секунди. Опитай се да сметнеш колко секунди има в една минутка, и запиши отговора в цветните поленца:

$$\begin{matrix} ? \\ \text{БРОЙ} \\ \text{ЦВЕТОВЕ} \end{matrix} \times \begin{matrix} ? \\ \text{СЕКУНДИ} \end{matrix} = \begin{matrix} ? \\ \text{СЕКУНДИ} \\ \text{в 1 минута} \end{matrix}$$

Наслади се на мига!

МММММММ!

Ама много е малко!

Да ритмуваме Времето

Когато броиш секундите, е добре да казваш „едно и, две и...“ и т.н., иначе има опасност да ги преброиш твърде бързо и да изпревариш Времето, а то не обича да го изпреварват.

Но Времето много харесва песните и танците.

В тях има ритъм, а ритъмът е подредено време.

Той е нещо като равни

или неравни периоди,

в които редуваме

стъпките в танца или

думичките в някое стихче.

Думичките в ритъм подреди и в стихче ти ги превърни!

Есенен танц

танцуват по земята. _____

като есенни бонбони. _____

Вятърът ги гони _____

Въртят се листата, _____

Следвай ритъма на сърцето!

Любка много обича да играе хоро. Знаеш ли, че в хората често ритъмът не е равен? Хайде сега да тропнем и ние по едно хорце.

Ставай, ставай бързо!

1. Отброявай, като плякаш с ръце: „раз, два!“. Това е правото хоро.

2. А сега ръченицата! Отброявай, като скачаш и плякаш: „раз, два, трии“, като задържаш на „триии“.

3. А сега копаницата!

Отброявай, като

скачаш и плякаш:

„раз, два, трии“,

и после:

„четири, пет“.

Това са три от най-основните ритми в нашите хора.

Сега да видим какво ни готви Времето:

Колко минути има в един час?

Време е за пазар! Помогни на Времето, като откриеш продуктите от списъка! Ще видиш, че около тях има отбелязани минутите, за които Времето ги е взело, а то е пазарувало общо точно един час.

Препиши минутите върху силуетите на обектите и след това ги събери. Така ще откриеш на колко минути е равен един час.

- Списъкът:
- Домати
 - Брашно от лимец
 - Брашно от нахут
 - Стар лук
 - Гъби
 - Кисело мляко
 - Босилек
 - Кашкавал
 - Яйца

Когато голямата стрелка направи едно пълно завъртане на циферблата, значи е минал точно един час.

Activity area with silhouettes and math problems:

- A grey jar silhouette + a green leaf silhouette = ?
- A yellow egg silhouette + a red tomato silhouette = ?
- A brown onion silhouette + a brown mushroom silhouette = ?
- A yellow cheese silhouette + a yellow mushroom silhouette = ?
- A brown mushroom silhouette = ?

МИНУТИ В един час.

Рецепта за пица „Тук-так“

Напазарувахме, а сега да сготвим! В една голяма купа пххни следните проодукти и ги разбъркай добре:

Чаяна лъжичка сода я добавяш към 5 супени лъжици кисело мляко, за да угасиш содата!

Виж как ще шупне!

2 броя яйца от щастливи кокошки

250 грама брашно от лимец

и 200 грама брашно от нахут. Старателно пресети.

Една чаяна лъжичка сол.

Нужно Време готук:
10 мин

И още:
5 минути
за разточване
на тестото.

ВНИМАНИЕ! Тази смес стига за 2 пици, затова задели половината тесто, увий го във фолио и го сложи в хладилника, ако искаш да направиш пица и утре! А сега омеси добре тестото и го разточи! После го сложи в намаслена тава, нагупчи го едно хубаво с вилица и го запечи за **5 мин** в загрята на 180° фурна.

Сега в плитък, но широк тиган супи 4-5 настъргани домата (може и от буркан). Запържи ги хубаво, докато сосът се сгъсти. Добави щипка черен пипер, чаяна лъжичка сол и няколко ситно нарязани листенца босилек!

Нужното време за соса е 10 мин!

Докато сосът се запържва, вземи 250 грама печурки, измий ги хубаво и ги нарежи на едро. Избери една глава стар лук и я накълцай на кръгчета. Когато сосът е готов, го изсипи върху тестото, което е в тавата. Добави сега гъбките и лука.

Накрая настържи 200 грама кашкавал върху пицата и я сложи да се пече на 180° за **30** минути.

10 минути

31

30

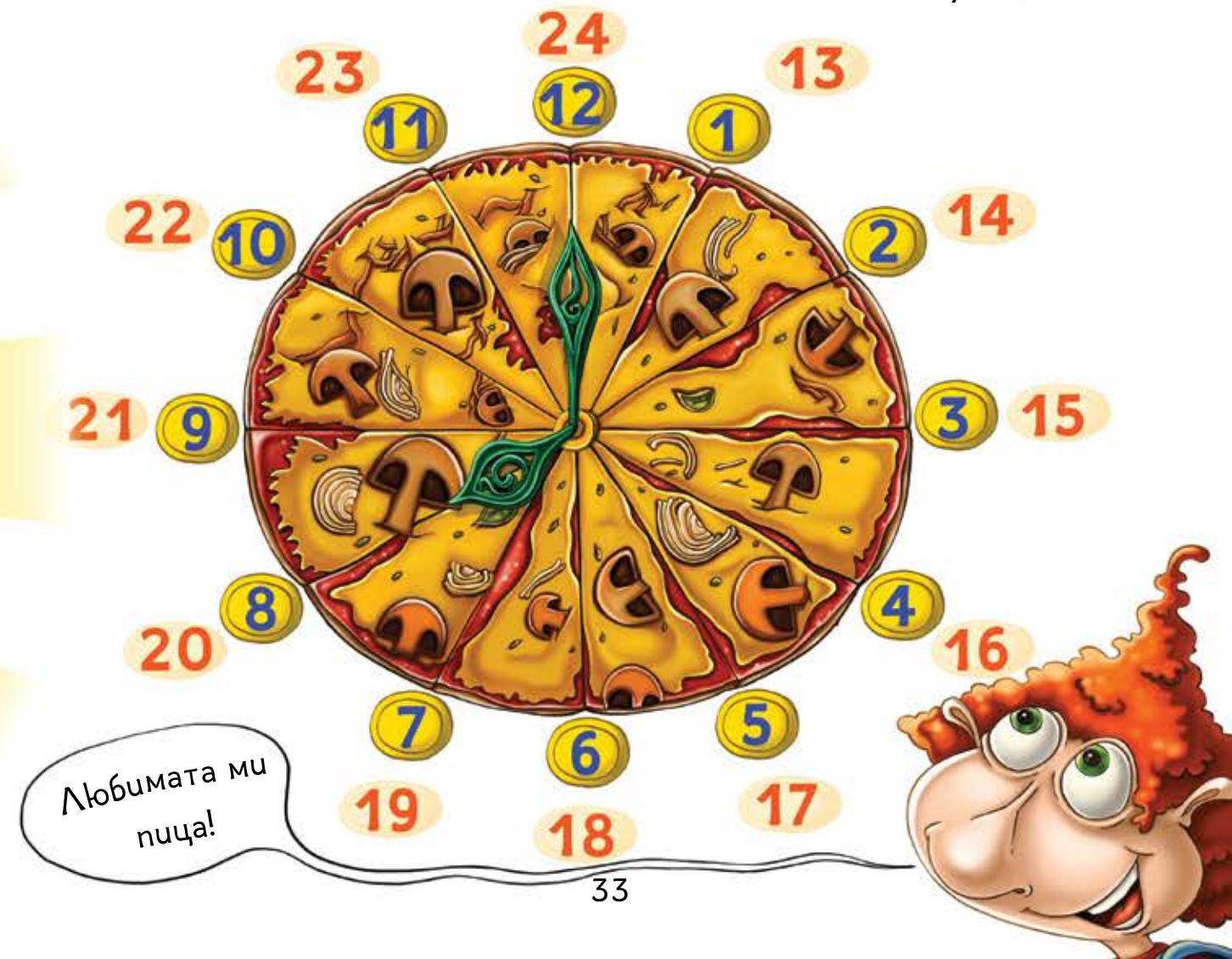
Как да броим минутите в един час?

Този часовник е специален. На него в синьо са изписани **ЧАСОВЕТЕ** от 1 до 12, които са важни за малката стрелка. В червено са изписани **МИНУТИТЕ** от 1 до 60, които отбелязва голямата стрелка.

Как да броим часовете в денонощието?

Време е да похапнем от специалната пица „Тик-так“! В синьо са **ЧАСОВЕТЕ**, които казваме, когато отброяваме Времето от 12 (0) часа в полунощ до 12 часа на обяд, а в оранжево са **ЧАСОВЕТЕ**, които казваме, когато отброяваме от 12 часа на обяд до 0 (12) часа в полунощ.

Време е Времето да ни каже „Чао“.
За сбогуване то ни подарява
телефон с електронен часовник.

Любка вече познава
Времето, но все пак
трябва да научи
още нещо:

Отляво се изписват **ЧАСОВЕТЕ**:

Отдясно се изписват **МИНУТИТЕ**:

Ти нали разбираш часовника? Можеш ли да кажеш колко е
часът и кое време на деня показват тези циферблати?

Времето ще ти разкаже още
нещо. Когато голямата
стрелка се мести по
минутите, малката
стрелка също се
придвижва постепенно
към следващия час.

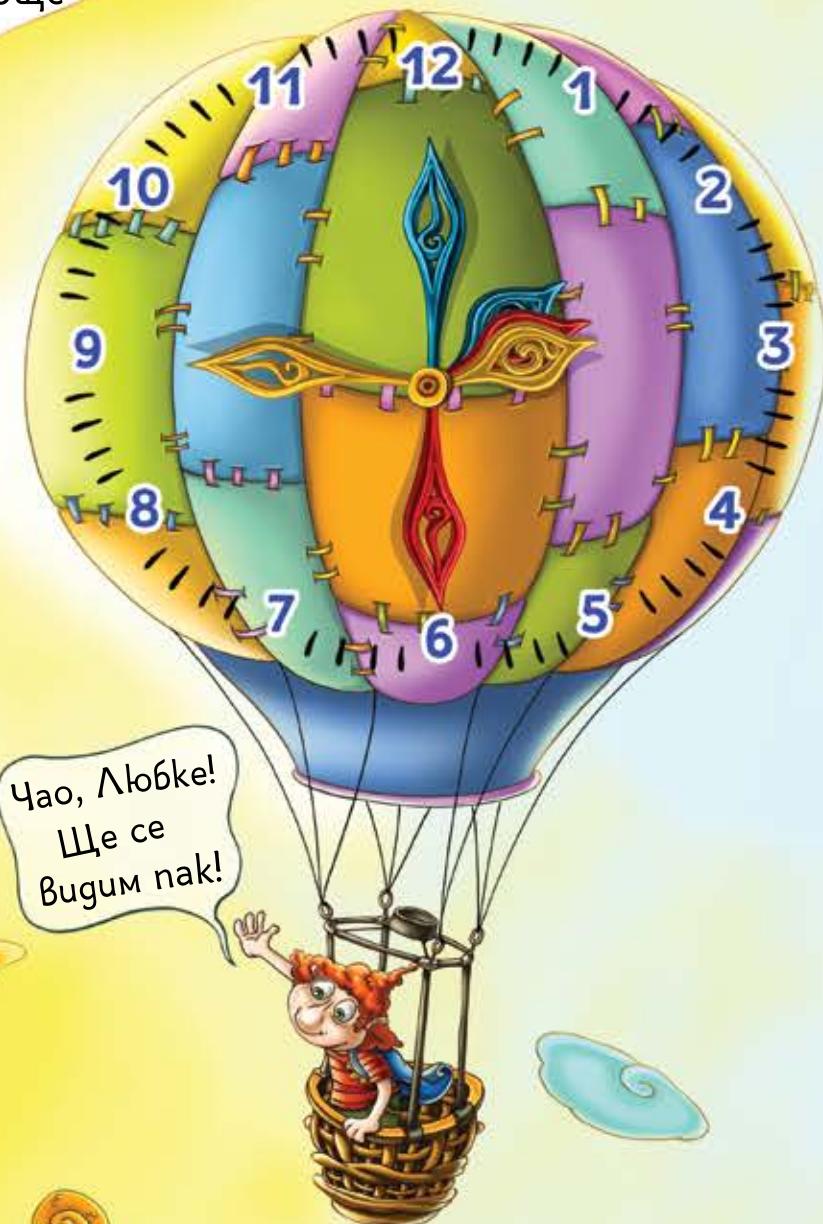
Колко часа показват:

1. Сините стрелки?
2. Червените стрелки?
3. Жълтите стрелки?

Чао, Любке!
Ще се
вигим пак!

До скоро!

Записки по наръчника за Времето

Помисли - какво още казват възрастните за Времето? Че нямат Време? Или пък че има мнооого Време? Запиши си твоите идеи и гаже може да ги нарисуваш! После ни ги изпрати на: office@tatcreative.com

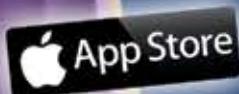
Тук можеш да си пишеш, пресмяташ и рисуваш, защото е важно да си водиш записки, ако искаш да научиш нещо. Нали така?

Цветовете

Помниш ли тортата от рождения ден на онази минутка? Вземи боички и запълни трите основни цвята. След това боядисай и парчетата торта между тях – във всяко смесвай съседните му два цвята. Кои цветове се получават?

С две първи
международни награди!

Намери за таблет
и смартфон,
като напишеш:

Who Lit The Moon?

„Кой светна Луната?“
е първата по рода си българска
интерактивна приказка с
образователни игри. Всичко в
нея е живо и може да се натисне!
Озвучена на български
и на английски език.
С оригинален саундтрак.
Ела и опитай сега!

www.tatcreative.com

Разгледай на сайта
и другите книги от
порецилата „Туй-Онуї“!
В тях ще откриеш нови
приключения, много игри
и забавления!

Влез в
сайта:

ЕТИРОВОГТО:

Стр. 7: Осем часа и половина сутринта.

Стр. 20: $12 + 12$ часа = 24

Стр. 8-9

$$11 + 12 = 23$$

Стр. 22-23

$$6 \times 10 = 60$$

БРОЙ ЦВЕТОВЕ СЕКУНДИ СЕКУНДИ В 1 минута

Стр. 10-11
ПО-КАЗ-ВА
ЧА-СОВ-НИ-КЪТ
ВРЕ-МЕ-ТО

Стр. 24

Въртят се листата,
танцуват по земята.
Вятърът ги гони
като есенни бонбони.

Стр. 14

Стр. 26-27

$$\begin{array}{l} 8 \\ + 4 \\ + 7 \\ \hline 19 \end{array} \quad \begin{array}{l} 3 = 30 \\ + 8 \\ + 2 \\ \hline 41 \end{array} \quad \begin{array}{l} 13 + 6 = 60 \end{array}$$

$$12 + 13 = 25$$

ЧЕТНИ НЕЧЕТНИ